

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ อุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ

Factors Related on Decision making to Entering the Higher Education of Upper Secondary Grade 6 Students in Bangkok Metropolis and Samutprakran Province Schools

ดร. สมานจิต ภิรมย์ริน
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,077 ราย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 2 ส่วนประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับแรกมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนคณะที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับแรกมากที่สุด คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยปัจจัยที่นักเรียน

ใช้ในการพิจารณาและการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามากที่สุด คือ ความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต รองลงมาได้แก่ ลักษณะสถาบันการศึกษา และความถนัดและความสนใจ ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องใช้ในการพิจารณาระดับปานกลาง สำหรับการพิจารณาความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยและคณะเป็นอันดับแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพหลักของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกมหาวิทยาลัยอันดับแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความถนัดและความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ลักษณะสถาบันการศึกษา ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกคณะอันดับแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเพียง ความถนัดและความสนใจและความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักเรียนเลือกมหาวิทยาลัยเก่าแก่และมีชื่อเสียงเป็นอันดับหนึ่งค่อนข้างมาก โดยเลือกคณะวิศวกรรมและคณะแพทยศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งเป็นการพิจารณาจากคุณภาพและชื่อเสียงของสถาบัน

แต่ก็พบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ตั้ง สิ่งอำนวยความสะดวก มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย การจัดสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในสถาบัน ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่นักเรียนเลือกเข้าเรียน นอกจากนี้การเลือกเข้ามหาวิทยาลัยและคณะนักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจเองเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นการให้ข้อมูลแก่นักเรียนด้วยการแนะนำและประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางจะเป็นการจูงใจให้นักเรียนเลือกและเรียนในสถาบันที่จัดตั้งได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : การตัดสินใจ การเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Abstract

The study aims were to study the decision making, and to determine the factors related on the decision making of upper secondary grade 6 students to enter the higher education. The descriptive research was conducted to survey the opinions of 10, 77 upper secondary grade 6 students. The data were collected by used the instrument that include 2 parts, personal information and factors related the decision making to entering the higher education. The descriptive and inferential statistics were analyzed for frequency, mean, standard deviation, and Chi - square. The results showed that the students chose the first most preferable university as follows; Chulalongkorn University, Kasetsart University and Thammasat University. Faculty of Engineering, Medicine, and Humanity and Social Science were the first most chosen faculties. The factors related on the decision making to enter the higher education were the secure and advance of the career, the institute's characteristics, and aptitude and interests respectively. The personal data was at moderate level of the decision making. The

factors of personal data that related to decision making were gender, the studies' achievements, the parents' education level, the parents' career and the families' income. There were statistically significant of factors related on the decision making that consist of aptitude and interests, person involved, secure and advance of the career, and institute's characteristics. The aptitude and interests and secure and advance of the career were significant for choosing the faculty. The results suggest that the students chose the reputation university and the first faculty was Engineering and Medicine. However, we found that the location, the facilitated environment for study with modern technology and safety were also the factors of the students' decision making. Moreover, the students decided to choose the university and faculty by themselves. Taken together, advising the information to students in many ways could motivate the students choosing the established university.

Key words : Decision making, the entering higher education, the upper secondary grade 6 students

บทนำ

การดำเนินการพัฒนาการศึกษาเป็นความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เข้าสู่การเป็นสังคมฐานปัญญา (Wisdom - based Society) และการจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้เชิงบูรณาการของบุคคลและสังคม ด้วยการถ่ายทอดความรู้ การอบรมบ่มนิสัย ภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องอาศัยวิสัยทัศน์ในการพัฒนาวางแผนอย่างสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาที่

จัดการศึกษาให้กับบุคคลวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยแห่งการปรับตัวอย่างมาก การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยมีจุดประสงค์มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 จะต้องมีการวางแผนเพื่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในสาขาวิชาที่เหมาะสมกับความรู้และความสามารถของตนเอง ก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนและมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพเพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิตของตนและสนองความต้องการทางด้านกำลังคน อันจำเป็นแก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

การเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่ผ่านมา พบว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่มีความไม่มั่นใจ ไม่แน่ใจว่าต้องดำเนินการอย่างไรสำหรับการดำเนินชีวิตหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ไม่แน่ใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาใด สาขาวิชาใดที่จะเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง เพราะการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อก็ถือว่าเป็นการตัดสินใจเลือกอาชีพในขณะเดียวกัน (สุชา จันทรเอม, 2540) ถ้าหากการตัดสินใจเบื้องต้นในการเลือกอาชีพไม่รอบคอบ อาจต้องทำงานที่ไม่ตรงกับอุปนิสัย เป็นผลให้การทำงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากการไม่พอใจในอาชีพ ทำให้ไม่มีความเจริญก้าวหน้าก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการทำงานนั้นๆ เป็นความสูญเสียทางการศึกษา เพราะบัณฑิตแต่ละคน กว่าที่จะสำเร็จการศึกษาออกมาได้นั้น รัฐต้องลงทุนไปมากมาย หากไม่ได้รับการวางแผนการทำงานและอาชีพอย่างดีพอ หรือต้องเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองไม่ถนัดหรือไม่มีใจรัก ย่อมยากที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนเหล่านี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะอาชีพแต่ละอาชีพนั้นเหมาะกับบุคคลกลุ่มหนึ่ง แต่อาจไม่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลอื่น ทั้งนี้เพราะบุคคลมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่นความถนัด บุคลิกภาพ

ค่านิยม ความสามารถ เป็นต้น (กองส่งเสริมการมีงานทำ, 2540)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของแต่ละบุคคล ซึ่งมีเหตุในการตัดสินใจที่แตกต่างกันออกไปตามแนวคิดพื้นฐานแต่ละบุคคล จึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยทำนายการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้นำมาวางแผนปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ เลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเลือกเขตพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดละ 1 เขตศึกษาทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่สุ่มได้ และสุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกนักเรียนผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน เพื่อกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการทราบจำนวนประชากรโดยใช้เกณฑ์ 10% (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ได้นักเรียนผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1,077 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ส่วน

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไป จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอาศัยอยู่ ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว สถาบันอุดมศึกษาที่นักเรียนจะเลือกเข้าศึกษา 3 อันดับแรก และคณะวิชาที่นักเรียนจะเลือกเข้าศึกษา 3 อันดับแรก

ส่วนที่สอง ข้อมูล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ปัจจัย ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต และด้านลักษณะสถาบันการศึกษา จำนวน 25 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ตรวจสอบแก้ไข แล้วจึงปรับปรุงมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ประกอบการและผู้สนใจในการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ จำนวน 20 คน ที่มีคุณลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.893

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย สถิติแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต และด้านลักษณะสถาบันการศึกษา

2. ใช้สถิติ Chi - Square ในการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัย

ตอนที่หนึ่ง ผลการศึกษาการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผู้ให้ข้อมูล เกรด 3.00 ขึ้นไป ร้อยละ 58.6 อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 86.5 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนผู้ให้ข้อมูล อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 34.5 และมัธยมศึกษาหรือปวช ร้อยละ 27.3 อาชีพหลักของผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย หรือนักธุรกิจ เป็นรับราชการหรือพนักงานของรัฐ และรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 27.9, 21.7 และ 20.4 ตามลำดับ

ข้อมูลการเลือกมหาวิทยาลัย ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับแรกมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนมหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับสองมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และมหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับสามมากที่สุด คือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การเลือกคณะเข้าศึกษาต่อของนักเรียน พบว่า คณะที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับแรกมากที่สุด คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อ

เป็นอันดับที่สองมากที่สุด คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์

ตอนที่สอง ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ข้อมูลปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการพิจารณาและการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ความถนัดและความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต และด้านลักษณะสถาบันการศึกษา ปรากฏว่า ปัจจัยด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะสถาบันการศึกษา และด้านความถนัดและความสนใจ สำหรับด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง โดยด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ด้านลักษณะสถาบันการศึกษา และด้านความถนัดและความสนใจ มีค่าเฉลี่ยระดับมากในทุกรายชื่อ ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีเพียงข้อตัดสินใจด้วยตัวเอง เพียงข้อเดียวที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพหลักของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P - value = 0.000 และ 0.001) โดยพบว่า เพศชายเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ร้อยละ 25.8 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า 3.00 ขึ้นไป เลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ร้อยละ 31.4 นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ และครอบครัวมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท เลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ร้อยละ 42.1, 27.4 และร้อยละ 35.6 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านการ

อาศัยอยู่ของนักเรียน ไม่มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.097) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยที่ได้รับเลือกอันดับแรก ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ด้านลักษณะสถาบันการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P - value = 0.000 - 0.050) โดยพบว่า นักเรียนที่เลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่ง โดยเหตุผลด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต และด้านความถนัดและความสนใจ ในระดับมัธยม ร้อยละ 26.8 และร้อยละ 25.4 และใช้เหตุผลด้านลักษณะสถาบันการศึกษา ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในระดับมัธยม ร้อยละ 30.8 และร้อยละ 24.5

ความเกี่ยวข้องระหว่างข้อมูลทั่วไปกับคณะที่ได้รับเลือกอันดับแรกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอาศัยอยู่กับ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองอาชีพหลักของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P - value = 0.000 และ 0.001) โดยพบว่า เพศชายเลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ร้อยละ 24.0 และเพศหญิงเลือกคณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 10.8 มากกว่าเพศชาย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า 3.00 ขึ้นไป เลือกคณะวิศวกรรมและคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุดร้อยละ 13.3 และ 15.8 นักเรียนการอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นเลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 21.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองไม่ได้เรียนเลือก คณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ร้อยละ 33.3 สำหรับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีเลือกคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ร้อยละ 15.3 และ 15.8 ส่วนอาชีพหลักของผู้ปกครอง และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ไม่มีความเกี่ยวข้องกับอันดับ

ของคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P - value = 0.138 และ 0.187)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะที่ได้รับเลือกอันดับแรก ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ด้านความถนัดและความสนใจ และด้านความมั่นคงและก้าวหน้า ในชีวิต มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P - value = 0.003 และ 0.000) โดยพบว่า นักเรียนที่เลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่ง โดยเหตุผลด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต และด้านความถนัดและความสนใจ ในระดับปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 11.1 และร้อยละ 12.0 ส่วนนักเรียนที่เลือกคณะแพทยศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง โดยเหตุผลด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ระดับมาก ร้อยละ 15.6 ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ อยู่ในระดับมากและน้อย ใกล้เคียงกัน ร้อยละ 14.2 และร้อยละ 14.7 แม้ว่าด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านลักษณะสถาบันการศึกษา จะไม่มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของการเลือกคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P - value = 0.063 และ 0.295) แต่พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง ในระดับมาก ร้อยละ 17.9 สำหรับปัจจัยด้านลักษณะสถาบันการศึกษา เป็นปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการพิจารณาเลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่งในระดับปานกลาง ร้อยละ 11.4 และเลือกคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับมาก และน้อยใกล้เคียงกัน ร้อยละ 11.2 และร้อยละ 11.5

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พบว่า นักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผู้ให้ข้อมูล เกเรด 3.00 ขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนร้อยละ 86.5 อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนผู้ให้ข้อมูล อยู่ในระดับ

ปริญญาตรี และมัธยมศึกษาหรือ ปวช. เป็นจำนวนมากเกินครึ่งหนึ่ง อาชีพหลักของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขายหรือนักธุรกิจ รับราชการหรือพนักงานของรัฐและรับจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน จำนวนใกล้เคียงกัน

ข้อมูลการเลือกมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า มหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับแรกมากที่สุด คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ มีชื่อเสียงและเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการยอมรับของสังคมประกอบกับนักเรียนที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างดี ซึ่งอาจจะสามารถสอบแข่งขันคะแนนที่จะสามารถเข้าเรียนต่อในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนี้ได้ จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอันดับหนึ่งเป็นจำนวนมาก รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่วนมหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับสองมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และมหาวิทยาลัยที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอันดับสามมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การเลือกคณะเข้าศึกษาต่อของนักเรียน พบว่าคณะที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับแรกมากที่สุด คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมักจะเลือกเป็นอันดับหนึ่งจำนวนมากมาในทุกๆ ปี อาจเป็นเพราะเป็นคณะผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วมักจะมียานรองรับรองลงมา ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่นักเรียนที่เรียนเก่งทุกคนอยากเข้าเรียน และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะที่นักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับที่สองมากที่สุด คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของมหาวิทยาลัยและคณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P - value = 0.000$ และ 0.001) โดยพบว่า เพศชายเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ส่วนการเลือกคณะ เพศชายเลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด และเพศหญิงเลือกคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่งมากกว่าเพศชาย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า 3.00 ขึ้นไปเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด โดยเลือกคณะวิศวกรรม และคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ปัจจัยด้านผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ในการเลือกคณะ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีเลือกคณะแพทยศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองไม่ได้เรียนเลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด

สำหรับอาชีพหลักของผู้ปกครองและรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการและครอบครัวมีรายได้มากกว่า 30,000 บาทเลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด

ข้อมูลปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการพิจารณาและการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ความถนัดและความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต และด้านลักษณะสถาบันการศึกษา ปรากฏว่า ปัจจัยด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านลักษณะสถาบันการศึกษา และด้านความถนัดและความสนใจ และจากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยที่ได้รับเลือกอันดับแรก

ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ด้านลักษณะสถาบันการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P - value = 0.000 - 0.050$) โดยพบว่า นักเรียนที่เลือกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอันดับหนึ่ง ด้วยเหตุผลด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิตมากที่สุด อธิบายได้ว่า การเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นการเลือกโดยพิจารณาไปถึงอาชีพหรือการได้งานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งการศึกษาของบุคคล เป็นความต้องการในการปรับตัวของบุคคลให้ดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ทั้งด้านชีวิตครอบครัว สังคม บุคคลต้องการการศึกษาเพื่อเป็นบันไดให้ตนเองก้าวสู่จุดหมายในชีวิต ให้มีทักษะความรู้ ความก้าวหน้าในอาชีพ ได้ประสบการณ์ใหม่ และเป็นที่ยอมรับของสังคม (Coombs and Ahmed, 1974:15) ส่วนเหตุผลด้านความถนัดและความสนใจเป็นเหตุผลที่นักเรียนตัดสินใจเลือกในระดับมากรองลงมา ซึ่งตรงกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ (ดลฤดี สุวรรณศิริ, 2550) ที่พบว่า ตัวแปรในด้านการรับรู้ศักยภาพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีการตั้งเป้าหมายในการศึกษาทำให้เกิดแรงบันดาลใจและพยายามหาวิธีที่จะไปถึงจุดหมาย มีความมุ่งมั่นพยายามเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการศึกษา และผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะตระหนักถึงความสามารถของตนและพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาอย่างเต็มที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาในระดับสูงขึ้น

เหตุผลด้านลักษณะสถาบันการศึกษาก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่นักเรียนใช้ในการพิจารณาเลือกมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งตรงกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาระดับ

อุดมศึกษาของนักเรียนนักศึกษา (กองวิจัยมหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย, 2545 : อารมณี เพชรชื่น, 2547 :
สงบ ลินสังจิตร, 2549 และกัญกณญ์ เกื้อนเหมือน 2551)
ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถาบัน
การศึกษาระดับอุดมศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้าน
สถานที่ตั้ง คุณภาพและชื่อเสียงของสถาบัน สิ่งอำนวยความสะดวก
มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย
การจัดสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในสถาบัน

สำหรับ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยระดับ
ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ
การเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
(กองวิจัยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2545) ที่พบว่า
บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ
อุดมศึกษามากที่สุด คือ ตนเอง และมีความแตกต่างจากการ
ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา
ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัด
สุราษฎร์ธานี (สงบ ลินสังจิตร, 2549) ที่พบว่า การเลือก
ศึกษาในมหาวิทยาลัยปิดหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
มีเหตุผลเนื่องจาก ผู้ปกครองสนับสนุนมากที่สุด ซึ่งอาจ
เป็นเพราะว่าในยุคสมัยนี้ วัยรุ่นมีความเชื่อมั่นในตนเอง
มากขึ้น และกล้าที่จะตัดสินใจในของตนเองมากขึ้น
แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองก็ยังมีส่วนอย่างมากในการ
สนับสนุนการตัดสินใจของบุตรหลานในการเลือกเข้าศึกษาต่อ
ในระดับอุดมศึกษา

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะที่ได้รับเลือกอันดับแรก
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ด้านความ
ถนัดและความสนใจ และด้านความมั่นคงและก้าวหน้า
ในชีวิต มีความเกี่ยวข้องกับอันดับของคณะอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ (P - value = 0.003 และ 0.000)
โดยพบว่า นักเรียนที่เลือกคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง
โดยเหตุผลด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต ระดับมาก
ส่วนนักเรียนที่เลือกคณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่ง
ใช้เหตุผลด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต และ
ด้านความถนัดและความสนใจ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนด้านความถนัดและความสนใจ อยู่ในระดับมาก
และน้อย ใกล้เคียงกัน ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และ
ด้านลักษณะสถาบันการศึกษา แม้ว่าจะไม่มีความเกี่ยวข้องกับ
อันดับของการเลือกคณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
(P - value = 0.063 และ 0.295) แต่พบว่า ปัจจัย
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกคณะ
แพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง ในระดับมาก ซึ่งตรงกับ
ค่านิยมทางสังคม ที่ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลาน
เข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่เรียนสำเร็จแล้ว
มีหน้าที่การงานที่มั่นคง สำหรับปัจจัยด้านลักษณะสถาบัน
การศึกษา เป็นปัจจัยที่นักเรียนใช้ในการพิจารณาเลือก
คณะวิศวกรรมเป็นอันดับหนึ่ง ในระดับปานกลาง และ
เลือกคณะแพทยศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับมาก
และน้อย ใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง

- กองวิจัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- กองส่งเสริมการมีงานทำ. (2540). *การตัดสินใจเลือกอาชีพ*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2556 จาก <http://www.rvsd.ac.th/jobs/advice/gist.html>
- กัญจนญ์ เตือนเหมือน. (2551) “ปัจจัยจุดใจในการเลือกเข้าศึกษาของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีปทุม”. *ศรีปทุมปริทัศน์*. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1. มกราคม - มิถุนายน สืบค้นจาก <http://ednet.kku.ac.th/~sompong/217300/meantools.htm>
- ดลฤดี สุวรรณศิริ. (2542). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ” *วารสารพัฒนาสังคม*. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1, 2550 หน้า 157 - 174
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สงบ ลินสังจิตร. (2549). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) : ฉบับสรุป*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุชา จันท์เอม. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อารมณี เพชรชื่น. (2547). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน*. *วารสารศึกษาศาสตร์* ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 เดือน พฤศจิกายน 2546 - มีนาคม 2547
- Coombs ad Ahmed .(1974). *Attacking Rural Poverty : How Nonformula Education can Help a Research for World Bank Development*. USA : John Hopkins University Press.